

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

דע את ביטחונך תפיסת חיים כתהליך מהווה יסוד לביטחון

תפיסת חיים כתהליך מביטה על נקודות השינוי כשלב בבניין

לעומת זאת, אדם עם תפיסת חיים יותר בגרותית, אדם שרואה את החיים במבט יותר רחב, אדם שמתבונן מפעם לפעם על היקף החיים שלו והוא רואה ומבחין כי תהלוכותיו בעולם הזה הינם תהליך שנפשו עוברת, ודרך כל רצף אירועי החיים היא הולכת ונבנית. והאף שעל כולם עוברים מגוון אירועים מהם יותר מוצלחים ומהם אירועים פחות נעימים בלשון המעטה. אך המבט על כל האירועים כולם, בין הטובים בין המוטבים, הם תהליך אחד ורצף אחד שכולל את כל הנקודות, הם סדר של בניין הכולל את כל השלבים.

ואם כן, מבט זה מאיר את כל השינויים באור אחר. כמו שחלק מהשינויים הולידו הצלחות ברורות, התקדמויות, פריצות דרך, ועוד כל מיני דברים טובים. כך, גם האירועים שהולידו צמצומים, סבל, חוסר נוחות, עימותים, קשיים, אבל גם הם חלק מבניין. הרי גם בבניה גשמית ישנם שלבים שצריך לשבור, להרוס, לפרק, לפנות פסולת וכו'. וגם במלאכת ההבריה של הצומח צריך מדי פעם לעקור עשבים רעים, לקצוץ ענפים חולים, לגזום את השדרה על מנת לקבל יותר אור ואוויר ולעודד צמיחה מחודשת ומוגברת, ולפעמים אף להעביר את השתילים מקרקע רעה למקום יותר מתאים וכו'.

כאשר התפיסה הינה כי החיים הם תנועה של תהליכי בניין וצמיחה, ולא מקרים נקודתיים, הרי שמבט זה מסנן את הפחד שמתלווה לשינויים. השינויים נתפסים כמו שלב בבניין, עוד שלב בתהליך, עוד תחנה

דע את שמחתך . העברת העבודה בשמחה . פרק יא'

ננסה בעזר ה', לגעת בנקודה אחת של שמחה, שקשורה במסגרת של תוך הבית של כל אחד ואחד מאיתנו. נאמר באברהם אבינו, (בראשית יח, יט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת בני ביתו אחריו, ושמר דרך ה' לעשות צדקה ומשפט. כשאברהם אבינו בא ומעביר לבניו, מה הוא בא להעביר להם, ואיך הוא מעביר להם, הוא מעביר להם לקיים את רצון הקב"ה מתוך שמחה, שהם יעבדו את ה' בשמחה. ולא יהיה הדבר על דרך שנאמר בקללות (דברים כח, מז) תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה. והוא מעביר להם את זה מתוך שמחה, כלומר, שהוא עצמו שמח להעביר להם את זה.

יש כאן שני חלקים, חלק אחד שהוא מעביר להם, שהם יעבדו את הקב"ה בשמחה. וחלק שני שהוא מעביר להם מתוך שמחה של עצמו, מתוך תוכו הוא מעביר להם את הדברים האלה בשמחה.

בלשון עמוקה וברורה, דבר שעובר מכוח מה שהאדם מעביר אותו מתוך שמחה, הוא מתקבל אצל השני מתוך שמחה. רוב הדברים שבני אדם רוצים להעביר לזולתם, לא מתקבל על ידי זולתם, מחמת שהמקום שממנו הם מעבירים את מה שמדברים, הוא מקום של טרוניה, ולא ממקום של שמחה. ככל שהאדם נמצא בתוך עצמו בשמחה, אז מה שהוא מעביר לזולתו, נובע מהמקום של השמחה הפנימית שבתוכו, ועל ידי כן הדברים שלו ספוגים ונובעים ממקום השמחה, אז הוא מעורר את השמחה במי ששומע ומקבל את הדברים שלו.

כאשר האדם מדבר מתוך שמחה, הוא מעיין הנובע. (ישעיהו יב, ג) ושאתם מים בששון, שואבים את זה ממקום של שמחה, ומי שמקבל את זה, מקבל שמחה. שמחה של בית השואבה, נקראת בית השואבה שמשם שואבים שמחה. כל מי שקיבל משם, קיבל שמחה.

שמחת חיים

בודאי שכולם רוצים להעניק לילדים שמחת חיים, וכי מי לא רוצה בזה, אבל מהיכן קונים את השמחה הזו, בסופר מרקט? הדבר היותר מופלא, שהאב והאם לא שמחים, והם רוצים יש מאין, שלילדים שלהם יהיה שמחת חיים. את מה שאין להם, שיהיה לילדים. האם אפשר שאדם שאין לו שמחת חיים, יוכל לתת לאחרים שמחת חיים. הנסיון מוכיח שהאדם הנותן לילדים שמחת חיים כשאין לו עצמו שמחה, שהגם שבעת שהיו קצת ילדים, היה להם שמחת חיים, אבל כשהם נהיו מבוגרים, הם נהיים בדיוק כמו ההורים שלהם. נכנסים לתשישות של החיים, לצרות של החיים, וגם להם אין שמחה.

מה זה שמחת חיים, מהיכן שואבים את השמחת חיים, אלא כשבן אדם הפנימיות

רוצים להשאיר את הבן שלנו, בין קר לפושר, לפעמים קפוא. אבל עיקר החינוך הוא, להביא את הלב של הילד שיהיה רותח. החינוך מעיקרא צריך שיהיה, שעיקר מה שנדרש מן האדם, שהוא ילמד תורה ויקיים מצוות, מתוך לב רותח ומשתוקק. בקיום רצון הקב"ה ותורתו.

החינוך הוא לא רק למעשים, אלא בעיקר שהלב יהיה מצורף לכל תפיסת החיים של היהודי, אם שם צורת תפיסת החיים, אם כן מאז שהילד קטן, ברור לו, ומובן לו, שעיקר החיים זה שמחת החיים שגנוזה בתורה, שגנוזה במצוות, שגנוזה בעבודת ה'. זה צורת החיים שבו אדם צריך לחיות, וזה צורת החיים שנחנך ונולד את בנינו.

ירידת הבנים

כשרואים בחורים שגודלים ויורדים רחמנא ליצלן מדרך ה', יש רק טעות אחת הם מעולם לא ירדו, הם אף פעם לא היו בתוך. משל לאדם שנמצא בבית האסורים, הגוף שלו היה שם, אבל הלב שלו היכן הוא תמיד היה, בחוץ. קיום תורה ומצוות, שאין בתוכם לב, הם מביאים את האדם לעבודה שהיא שהתורה והמצוות היא על דרך שנאמר (בבא בתרא קי, א) עבודה שהיא זרה לו, רחמנא ליצלן. לעומת זאת תורה ומצוות, שגנוז בתוכם מעמקי הלב, על זה אמרו חז"ל (אבות ו, ב) שאין לך בן חורין, אלא מי שעוסק בתורה. היפך של בית האסורים. למה יש רבים רחמנא ליצלן, שמרגישים שהתורה והמצוות, זה בית האסורים שלהם, כי אין להם לב, הלב שלהם נמצא בחוץ.

מה קורה עם אגוז בשעה שהוא גדל, הקליפה שלו נופלת מאליה, כך נראים בני אדם, שמחנכים אותם לקיים מצוות, וכשהם גדלים, אז הלב, (בראשית ח, כא) היצר לב האדם רע מנעוריו, טרם יולד (בראשית רבה לד, י), הוא גודל, ואז הקליפה של התורה ומצוות נופלת, ואז רואים מה שיש בתוכו.

הרבה מנסים לשבת על אותה מדוכה, מה לעשות עם הדור החדש, שלא הולך בדרכי אבותיו. האחד מציע לימודים יותר קלים, השני מציע לתת אהבה, ועוד כל מיני עצות שחלקם יותר נכונים וחלקם פחות. אבל האמת היא אחת, והיא פשוטה מאוד, הלב של העולם גוסס וכמעט מת. כשאין לב זה התוצאה של מה שאנחנו רואים לנגד עינינו.

נאמר בחז"ל (ברכות יח, ב) רשעים בחייהם קרויים מתים - הרשע שהוא חי, אין שמה לב, אז הוא נקרא מת. רוב הבני אדם לא מתים בגיל שבעים או שמונים, אלא הם מעולם לא נולדו. משעת לידתם הם היו גוף, הלב שלהם עוד לא התגלה לעולם, נמצא שהם מעולם לא מתו. אך מי שהלב שלו פועל, מי שהלב שלו חי, הוא חי בחיי שמחה תמידיים.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך

שלו תואמת אל המעשים שלו, ממילא יש לו שמחת חיים. אך כשהאדם חי שבשכל הוא יודע אמת, ובמעשים הוא משתדל לקיים, אבל הלב שלו נמצא במקום בתפיסה שונה, שם אין שמחת חיים. אם אתה רואה אדם, שבשכל הוא יודע, ואת המעשים הוא מקיים, אך בלי שמחה, תדע לך שלבבו אינו נמצא שם, כי אם הלב שלו היה אתו, היה מתקיים בו (שמות ד, יד) וראך ושמח, הוא היה שמח.

כל שמחה נמצאת בלב, כמבואר בהרבה לשונות בפסוקים ובחז"ל, ועל דרך שנאמר וראך ושמח בליבו, (תהלים קד, טו) ויין ישמח לבב אנוש. על כן האדם צריך לערוך את ליבו, כמו שנאמר (משלי טז, א) לאדם מערכי לב, ואיך הוא צריך לערוך את ליבו, שמה שהוא חושב ועושה, זה יהיה מתאים ללב שלו. אך אם הלב נמצא במהלך אחד של חיים, והשכל והידיים נמצא במהלך אחר של חיים, איך יהיה שמחה.

אדם יכול לבוא ולשאול, איך אני יודע מה קורה אצלי בלב, יש כמה דרכים איך לבדוק את הלב, אבל מה שנוגע לעינינו עתה, מאוד ברור ופשוט, אם הוא מלא בשמחת חיים, אז הוא יודע שהלב שלו פועל נכון. אם הוא לא מלא בשמחת חיים, סימן שהלב לא פועל נכון. על זה נאמר (משלי ד, כג) מכל משמר נצור ליבך כי ממנו תוצאות חיים, משם כל מציאות החיים. כלומר המציאות הפנימית של חיים נמצאת בלב. וכשהעיקר שהוא הלב, לא נמצא, אז גם העיקר שנקרא שמחת חיים לא נמצא.

עיקר הבדיקה והחקירה של האדם צריכה להיות, ראשית האם הוא מקיים את הדברים לפי הדין, אבל מיד לאחר מכן, איפה הלב שלו נמצא, בכל ימות העולם שהוא חי, כל ימי חייו. כשהלב הוא נקודת החיים, והוא נקודת המרכז, שפועל כל היום, מבוקר ועד לילה, אז החיים יהיו בתמונה לגמרי שונה, יהיה שמה שמחת חיים.

חנוך לנער

זה מה שנוגע ללב שלנו, ומה שנוגע ללב של הדור הבא, הבנים והבנות. נאמר (משלי כב, ו) חנוך לנער על פי דרכו, ועל מה בעיקר חל החינוך, (משלי כב, טו) איולת קשורה בלב נער, על זה חל החינוך. עיקר החינוך הוא לטהר את הלב, שהוא ירצה אמת, שהוא יבקש אמת, שהוא ישתוקק לאמת, ושהוא יהיה מוכן למסור את הנפש שלו, על קידוש האמת.

אדם יכול לחנך את בני ביתו, שצריך ללמוד תורה, שצריך לקיים מצוות, שצריך ללכת בצניעות, וכל זה אמת לאמיתה. אבל יכול להיות שהוא לומד ויודע כי צריך ללמוד תורה, והוא רוצה לא ללמוד. צריך לקיים מצוות, והוא רוצה לא לקיים.

החפץ חיים אמר, שבגן עדן יש חמישה מדרגות: יהודי קפוא, יהודי קר, יהודי פושר, יהודי חם, ויהודי רותח. למה אנחנו צריכים בעיקר לכוון את הלבבות של הדור הבא, אנחנו על דרך כלל

דע את ביטחונך התמודדות עם פחדים חיצוניים

נקודות השינוי, ואנחנו עדיין כאן עומדים וקיימים ולא חדלנו מלהיות. בחלק נכבד מהשינויים שעברו עלינו, ברוך ה' לא רק שהתבדנו והחששות שחששנו שיבואו עלינו רעות וצרות, ולבסוף הכל עבר בשלום, וצלחנו את הקשיים. ומעבר לכך רק הרווחנו עוד יכולות, עוד מיומנויות, עוד כישורים, עוד תובנות, מסקנות, ידיעות ואפשרויות חדשות לרוב. גם בשינויים שהחששות התממשו, טעינו, נכשלנו, נפלנו ויצאנו מוכים וחבולים, היה לנו קשה וסבלנו. אך גם ממאורעות אלו הפקנו תועלת רבה למשך החיים: למדנו לקחים, למדנו עוד כמה דברים על עצמנו, הבנו שטעינו, הסקנו מסקנות, ונזרנו בפעמים הבאות, ובהוסף לכך התחשלו וקיבלנו כלים וכוחות לעבור מצבים קשים נוספים שהמתו לנו בהמשך הדרך, וכן הכרנו אנשים טובים ונאמנים שעזרו לנו לצאת מהבורות שנפלנו בהם, וכו' עוד תועלות למיניהם.

כלל הדבר, כאשר אדם ניצב בפני 'מקרה', ישנו איזשהו שינוי שעומד לחול עליו. אזי אם הוא חי בתפיסת מקריות, ממילא הפחד והבהלה פוקדים אותו לפי מהות העניין. אך אם התפיסה היא תפיסת תהליך, אז הדבר אינו נקלט כ-'שינוי' אלא כשלב, כמפנה, כהתנסות חדשה. ועד כמה שסינו את נקודת ה-'שינוי', אמנם הפחד מהבאות לא נעלם כליל, אך על כל פנים הוא מופחת, מוקטן ומצטמצם. ■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את ביטחונך

ואם כן, הצורך לפנות, לשנות כיוון, להחליף כביש זה לא 'מקרה' שמוריד אותי מהדרך. הדרך ממשיכה ואני חותר ליעד הכללי, שעובר דרך המפנה הזה שכעת אני מבצע. גם אם הדרך לא מוכרת, היא לא ברורה לו, אזי בכל פעם שמגיעים לפניה ולא יודעים מה לעשות, אין צורך להיבהל. מסתכלים, מתבוננים, מתעניינים, חוקרים, שואלים, בודקים, שוקלים, מכריעים. אם גם אחרי חקירה ודרישה עדיין לא ברור, יש לו כללים לפי העניין - 'כל פינות שאתה פונה לא יהיו אלא דרך ימין', או 'הרוצה שיחכים ידרים' אם היעד הוא בכיוון דרום, אזי בכל מקום שלא ברור לאן לפנות, נוטים לכיוון דרומה וכו'.

אדם שתופס שהחיים עניינם בניין הנפש, המודעות לכך מכתובה לו את צורת החיים, והוא עמל ויגע עם עצמו להתקדם להוסיף על הבניין עוד ועוד. ממילא אדם כזה לא תופס את אירועי החיים שעוברים עליו כמקרים, מבחינתו החיים הם תהליך, וכל מה שקורה אלו שלבים שמרכיבים ומשנים ומשפצים ומוסיפים ומתקנים חלק כלשהו בנפש.

אנשים שחיים במודעות הזו שחיהם הם תהליך, והם חיים את התפיסה הברגורית הגדלתית הזו, אזי עם הזמן הנפש שלהם לומדת להבין כי כל הפחדים והחששות שפקדו אותנו בעמדנו לפני ותוך כדי מהלכי שינוי, לא תרמו לנו כלום ואין טעם להיתפס אליהם. שהרי סוף כל סוף עברנו את כל

או פניה בדרך. כאשר איזשהו שינוי נקרא לפתחו, אמנם הוא יודע שכעת המצב הוא אחד ומחר זה יכול להשתנות לכיוון אחר, אך במקום ליפול לפחד, הנפש תופסת את זה במידה מסויימת של סקרנות, היא מביטה על המצב כמו חידה - 'נו... מעניין מה יקרה כאן, לאיפה זה ילך, להיכן הדרך הזו מובילה, אלו דברים חדשים נגלה עכשיו, איך זה יתפתח, מה השלב הבא ומה יבוא אחרי זה, מה זה יכול להוליד'.

כלומר, התפיסה היא שהשינוי לפנינו אינו עוד מקרה לעצמו, ושרק נעבור אותו בשלום ונחזור למה שהיה. אלא אנחנו עומדים בפני עוד שלב בתהליך הבניה של החיים. ואם כן, מאוד מעניין כיצד יתפתחו הדברים, ואיך השינוי הנוכחי ישפיע על המשך התהליך. כי מכל מקום התהליך ימשיך... רק הגישה הופכת מפחד לסקרנות, להיכן ואיך מתקדמים מכאן?

משל למה הדבר דומה: אדם נוסע במכונית בדרך שאינה מוכרת לו לגמרי, הסבירו לו פחות או יותר כיצד להגיע. הוא אוזח במפת דרכים, ידוע לו שבאיזשהו מקום צריך לפנות ימינה, אך הוא לא מכיר את הכביש טוב. אזי, בכל פניה ופניה הוא מתבונן ומסתכל לבדוק - 'האם זה המקום? כאן צריך לפנות? או שזה לא נראה בדיוק המקום הנכון כפי שתארו לי'.

והנמשל: זוהי תפיסה של אדם שמביט על החיים שהם כל כולם דרך אחת ארוכה.

ספר עולם ברור הוא ליקוט של שיעורים המקיפים ומבררים נקודה אחת בהלכות דעות וחובות הלבבות. בחלקו האחרון מופיעים שיעורים שנמסרו לאור תקופתנו, וכן שיחה נוגעת לתקופתנו מאת הגה"צ רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל, היוצאת לאור לראשונה. 392 עמודים

כנישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ
משלוח ברחבי העולם

03.578.2270

בלבביפדיה אברהם

דישמעאל, אתקרי נחש. ועיי"ש (רמו, ע"ב). ועיין ספר הליקוטים (תולדות) וז"ל, ניצוץ הטוב שהיה בישמעאל, יצא ממנו הישמעאלי שלקח בת נחש, עכ"ל. וכן נתגלגל נשמת ישמעאל בחמורו של ר' פנחס בן יאיר, עיין לקוטי הש"ס (ליקוטים מספר עץ חיים).

בראשית, יז, ה – ולא יקרא עוד את שמך אברהם והיה שמך אברהם כי אב המון גוים נתתיך. ואמרו (ברכות, יג, ע"א) תני בר קפרא, כל הקורא לאברהם אברהם עובר בעשה, שנאמר והיה שמך אברהם. ר' אליעזר אומר עובר בלאו, שנאמר ולא יקרא עוד שמך אברהם. ובירושלמי (ברכות, פ"א) אמרו, ר' לוי אומר בעשה ול"ת, ולא יקרא עוד את שמך אברהם, הרי בלא תעשה. והיה שמך אברהם, הרי בעשה. ועיין באר שבע (תמיד, כח, ע"ב) שאינו לאו גמור. ועיין צ"ח בברכות שם, וכפתור ופרח (פרק מב).

ואמרו (מדרש אגדה על אתר) ואם לחשך אדם לומר, אנשי כנסת הגדולה קראו אותו אברהם, שנאמר אתה הוא האלקים אשר בחרת באברהם (נחמיה, ג, ז), אמור לו, אלא סיפרו המעשה. וזהו מעין מ"ש בגמ' דידן, התם נביא הוא דקא מסדר לשבחיה דרחמנא מאי דהוה מעיקרא. אולם בב"ר (מו, ח) אמרו, שעד שהוא אברהם בחרת בו. ואמרו (תנחומא, לך, לך, כ) א"ל הקב"ה עד שלא תימול שמך אברהם, וחשבון אותיותיו רמ"ג, ואבריו של אדם רמ"ח אברים, הרי אתה חסר ה' אברים, וכשתמול אתה שלם, אמר לפניו רבש"ע האיך, א"ל לא יקרא עוד את שמך אברהם והיה שמך אברהם, ואתה נעשה שלם.

ואיתא באריז"ל (עץ חיים, שער לח, פ"ב, מ"ת) וז"ל, הקורא לאברהם אברהם עובר בעשה, כי אות ה' שנתוספה בשם אברהם, היא ה' חסדים אשר לעולם אינם משתנים ואינם חסרים, עכ"ל. ועיין זוהר חדש (לך, לך, מד, ע"א). ועיין ביתר ביאור בספר הליקוטים (לך, לך, יג).

ובחינה נוספת, ובעומק שורשם חד, כמ"ש אברהם אינו מוליד אברהם מוליד, והוא מכח אות ה', כמ"ש האריז"ל הנ"ל. ועיין מצודות דוד לרדב"ז (מצוה שפח), ומגן דוד (אות ה). ועיין עוד ספר הליקוטים (חיי שרה). ועיין עוד רמ"ז (אם לבניה, אות האל"ף), ה - אלוה.

ועוד. מדין שינוי השם, כמ"ש בזוה"ק (פנחס, ריז, ע"ב) ולא יקרא עוד שמך אברהם והיה שמך אברהם, הרי שינוי השם. וכן הוא בעוד מדרשים. ובדקות יותר נתבאר בריב"א על אתר, ששם אברהם הוא בגיותו ושם אברהם בהיותו ישראל. וא"כ אינו שינוי השם כפשוטו, אלא כגר שנתגייר שנשתנה גם שמו.

ועיין צ"ח בברכות שם, שאיסור זה הוא שנוי מחלוקת. ויש ס"ל שמותר לקרוא לאברהם אברהם, ולכך לא העתיקו הפוסקים איסור זה. ובעומק שם אברהם הוא שורש לכל מי שאינו מל כעכו"ם וישראל קודם יום שמיני (אף שכל ישראל נקראים מולים כמ"ש בנדרים), ושם אברהם הוא שורש לכל הנימולים, ודו"ק.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

בראשית, טז, טז – ואברהם בן שמונים שנה ושש שנים בלדת הגר את ישמעאל לאברהם. והנה שמונים ושש גימט' שם אלקים. וכמ"ש בספר הליקוטים (וירא, יח) וז"ל, כשהוליד לישמעאל היה בן פ"ו שנה בתוקף הגבורות, עיי"ש. והיינו ששורש לידת ישמעאל מאברהם היה במדת אלקים, ודו"ק. משא"כ בלידת יצחק היה אברהם בן מאה שנה, בסוד מאה ברכות. וכן מבואר בבאר מים חיים על אתר וז"ל, פרט הכתוב מנין שנות אברהם בלדתו את ישמעאל, להודיע כי עדיין היה אברהם בבחינת מוחין דקטנות הנקראים ע"ש אלהים שמספרו פ"ו, ונגד זה היו מנין שנותיו כן, ובבחינת הדינין שהיה אצל אברהם לאלהי הרע הנאחזים בדין נתן אל ישמעאל ובו נאחו הזוהמא בכדי שיצא יצחק זך ונקי, וע"כ סיים בלדת הגר את ישמעאל, כי גם הגר בחינת הדין מספר יצחק (וכתב בספר הליקוטים (לך, לך) וז"ל, ישמעאל, בגימט' אברהם הגר, עכ"ל), ודיבק דין בדין והוליד את ישמעאל, משא"כ בהולדת יצחק נאמר וירא אליו ה' בבחינת הוי"ה מוחין דגדלות, לא בבחינת אלהים מוחין דקטנות, עכ"ל. וכן הוא ברמ"ז (במדבר).

ובעומק, אברהם הוליד את ישמעאל, ואברהם הוליד את יצחק, ודו"ק. וכמ"ש בזוה"ק (בראשית, צ, ע"ב) ת"ח, הא אתער, אברהם מוליד אברהם אינו מוליד, וכי תימא דהא אוליד ישמעאל בעוד דאיהו אברהם, אלא ההוא ברא דאבטח ליה קב"ה הוא לא אוליד בעוד דאיהו אברהם, דהא בעוד דאיהו אברהם אוליד לתתא, כיון דאתקרי אברהם ועאל בברית, כדין אוליד לעילא, ובגין כך אברהם אינו מוליד בקשורא עלאה אברהם מוליד כמה דאמר, ואתקשר לעילא ביצחק. ועיין שפת אמת (לך, לך, ד"ה אברהם אינו מוליד).

וכתב הרמ"ז (במדבר) וז"ל, מ"ש (זוה"ק, ח"א, רטו, ע"א) ירוקא דא לבושא דאברהם. ופירש הרמ"ק שאינו חולק על שאון אברהם במקומו למעלה הוא לבן, אלא שס"ל שבהשתלשלות היתוך הכסף למטה להוציא את ישמעאל, אצטבע ונעשה ירוק. ולענ"ד כשהוליד את ישמעאל עדיין היה נקרא אברהם, דהיינו בסוד החסדים הסתומים, ואז אין הלבנונית שלהם כ"כ חיוור, עיי"ש. ובזוה"ק (תיקונים, קכח, ע"ב) אמרו, חטא דחווה דהטיל בה נחש זוהמא, דאיהו עופרת דאתערב בטפה חוורא כספא מזוקק, ולא אתדכי זוהמא מיניה עד דאתי אברהם ועאל בנורא ואתלבן כספא, ונפיק עופרת לבר דאיהו ישמעאל. ועיין ספר הליקוטים (חיי שרה, ותולדות). ובתורה אור (אסתר, קיט, ד) כתב וז"ל, קודם שנימול שנקרא אברהם, הרי יצא ממנו ישמעאל, שהוא בחינת קליפה דחסד עלון דקדושה. לפי שאברהם היה מרכבה לבחינת חסד עליון דקדושה, ולכך אמר, לו ישמעאל יחיה לפניך, שהן בחינת מותרי החסד, דהיינו שיהא אור החסד מתפשט גם למטה להיות ישמעאל, לפי שבכח החסד העליון לירד ולהתפשט עד תכלית המדרגה היותר תחתונה, עיי"ש (שורש ישמעאל בהבל, כמ"ש הגר"א בספד"צ, פ"ב). ועיין זוה"ק (ח"ג, קיא, ע"ב).

ומכח כך עשה ישמעאל תשובה בסוף ימיו, כמ"ש חז"ל על קרא ויקברו אותו יצחק וישמעאל בניו, ואור זה מאיר בתנא ר' ישמעאל. אולם זהו חלקי הטוב שנתקנו בתשובת ישמעאל, אולם על חלקי הרע שבו אמרו (זוה"ק, ח"ב, יז, ע"א) ואין לך גלות קשה לישראל כמו גלות ישמעאל. ועיי"ש (לב, ע"א) בענין כוחו של ישמעאל. ואמרו (שם, ח"ג, קכו, ע"א) ויצה"ר מסטרא דימינא דיליה, דרגא

ערכים בפרשה

[ביאור המהות של כל צירוף שני אותיות בלשון הקודש, ע"פ סדר רל"א שערים (עיינין ספר יצירה פרק ב' משנה ב'), לפי ערך המופיע בפרשת השבוע שיש בתוכו צירוף זה, ולפי זה ביאור כיצד מתראה צירוף זה בערך זה ובערכים נוספים שבתוכם מופיע צירוף זה].

וכאשר יורד ממדרגת כלל לפרט, שם הוא עלול לכל נזק, והוא בחינת נגף, נפ-ג. ונגלה לתתא בבחינת גלגלי המרכבה הנקראים אופנים, אופן, או-פן. שתדיר נחבטים בקרקע ועלולים לנזק. ושורשו בנחש הנקרא שפיפון, פנ-שפיו, שנתקלל עפר תאכל כל ימי חייו, והיינו שכל צירופו לעפר. וכן נקרא פיתון, פנ-תיו.

והנה שורש קלקול זה באו האבות לתקן, שבאו מפרדן ארם, פדן, פנ-ד. וקיימו בעצמם התנערי מעפר קומי, ונעשה בחינת תנופה, נפ-תוה. והמשיך תיקון זה ביציאתם ממצרים בפארן, פנ-אר. והושלם במתן תורה, בחינת חופה, אפריון, פנ-ארוי.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

ונגזת בפנימיות ואינה נגלת לחוץ, והוא בחינת ספון, סו-פן. שהוא בחינת ספינה, סיה-פנ, שספונה בלב ים. ובבחינת מקום, זהו צפון, צו-פן, בחינת צפון ונסתר.

ואזי נעשה הארת פנים דקלקול, בחינת חנופה, חנף, ח-נף. ואזי במקום מדרגת פנים, נעשה הפנים אבר כשאר כל האברים, ואיבד מעלתו כפנים, וזהו בחינת ענף, ולא בבחינת שורש. ענף, ע-נף. ומעין כף בחינת כנף, כ-נף. קצה. ובאדם זהו בחינת קצות האצבעות שיש בהם צפרנים, צפורן, צור-פן. והיינו שאיבד מדרגת ראש, ואיבד מדרגת פנים, ואיבד מדרגת כללות ונעשה פרט. וזהו נפץ, נפ-ץ, היינו שנעתק מתפיסת אחדות ונעשה פרט, מפוזר. ומעין כך בנוזל, נעשה בחינת נטף, טיפה. נטף, נפ-ט. ושורש ההתפרטות, ספק, שמא, "פן", כנ"ל.

בלק | נ-פ ופנים, פנ-ים. ושורש מדרגת פנים באדה"ר שכתוב ביה ויפח באפיו נשמת חיים, ויפח, נפח, נפ-ח. ואמרו חז"ל "מתוכו" נפח, בחינת פנים - פנימיות. ועיי"ז ויהי האדם לנפש חיה, נפש, נפ-ש. והארת הפנים כאשר מאירה בלבושים, בלבוש שמעל הפנים, מעל ראשו, זהו מצנפת, נפ-מצת. והארת פנימיות זו נגלת ביון, בבחינת נכנס יין יצא סוד - פנימיות. יין - גפן, ג-פן.

ובעומק, פנים, בבחינת בהירות, הארת פנים, והיפוכו בחינת ערפול, ספק ושמא, הנקרא "פן". והוא שורש לנפילת הפנים. נפל, נפ-ל. ועיקר נפילת פנים, הוא בחינת ניאוף, נפ-א, נפילת אף. והוא בחינת בעל חי הנקרא "אנפה". (ותיקונו ע"י פנחס, פנ-חס, שתיקן פגם ניאוף במעשה של זמרי בן סלוא). וכאשר יש נפילת הפנים, אזי הארת הפנים נעלמת

ערכים נוספים שבהם מופיע צירוף זה:

תחפנחס	אחדרפנים	כנף	נגף	נפל
נטופתי	פתשגן	נפתלי	פנים	פנימי
נפש	נפת	האנפה	נאף	נטף
פנה	פנה	נספה	נפילים	פנואל
נפלאות	התנפל	ספינה	פוני	פלוני
לפני	מפני	פינחס	פרשדנה	צלפוני
חפני	סומפניה	צניפות	יפונה	כצפעני
נפץ	חנף	נפג	נטפה	
מפנק	נקף	ענף	נפץ	תחפנס
נפח	נפול	חפן	נקף	נפף
נפוץ	פלמוני	ספן	פנואל	צפון
סנפיר	מצנפת	מצפון	פענח	אשפנז
פעמן	נפך	ספון	תנופה	נפוץ
פשטנו	נפת	נפתוח	אפריון	נפוח
אופן	ענף	פלנאסר	פונן	נפק
חפזון	מפתן	פנינה	שדפון	גפן
פרעתון	פתן	פתרים	פן	פקדון
ספן	אליצפן	אלצפן	פארן	פרנך
שפופן	עפרון	בפדן	שפיפן	תפיני
פיתון	צפון	צפרן	שפן	אלצפן

בלבביפדיה קבלה אנה - אן

אור א"ס

לאן. והמה בקשו חשבונות רבים, ומעתה נשאל כל תנועתו לאן. ועיין רש"י הירש (לך לך, טז, ח) וז"ל, "אנה" - לאן. אן משורש אנה, הכיוון למקום מסוים. ומכאן "אניה", ספינה. "אנה", לסבב שדבר יגיע למקום מסוים, עכ"ל. כמ"ש (שמות, כא, יג) והאלקים אנה לידו, סיבב לידו, גלגל, בחינת עיגול.

ועוד. יושר, השגחה פרטית, עיגולים השגחה כללית, כנודע. ועיין מלבי"ם (ירמיה, ב, כד) שאנה - סיבה מקרית. קרה - מקרה בעצם. ועיין הכתב והקבלה (וישב, לו, ל) וז"ל, ולדעתי מילת אנה שם מן אנה לידו, לא תאנה אליך רעה, והוא ענין מקרה (עיין מכות, י, ע"ב) והאלקים אנה לידו, אופן שמחייבו גלות, עכ"ל. גלה, לשון עיגול. גולה ואח"כ נגאל, סוד עיגול, גלגל. ועיין מכילתא דרשב"י (כא, יג) והאלהים אנה לידו, אין אנה אלא לשון שמזדקיף לו, כך הוא אומר, כי אך דעו נא וראו כי מתאנה הוא לי (מ"ב, ה, ז), וכן הוא אומר בשמשון, כי תאנה הוא מבקש מפלשתים וגו' (שופטים, יד, ד), וכו', מגלגלין זכות ע"י זכאי וכו'. מגלגלין - עיגול. וכן בעגלה ערופה כתיב (דברים, כא, ד) העגלה אל נחל, ר"ת אנה.

יושר

ג' קוים שורש לעולם שנה נפש. ועיין הכתב והקבלה (שלח, יד, יא) וז"ל, והנה מלת אנה בכל מקום תורה על שאלת המקום, כמו אנה אנחנו עולים (ועיין מהר"ל בדרך חיים, פ"ג, מ"א. ובגור אריה, שמות, טז, כו), ולפירושו המפרשים יורה כאן על שאלת משך הזמן, ויותר נכון פירוש הרע"ס שכתב עד אנה ינאצוני, עד איזה גבול מהבזוי אסבול שיבזוני, עכ"ל. והיינו נפש, כי הנפש נקראת כבוד (ועיין ערך קטן גבורה). ואמרו (ב"מ, נט, ע"ב) המאנה (אנה-מ, שורשם חד ודו"ק) את הגר עובר בשלשה לאוין. ועיין מהר"ל (חידושי אגדות, סנהדרין) וז"ל, שלשה יש בהם האמצעי שאין לו נטיה אנה ואנה.

שצרות

עשו איש שעיר. וכתוב (בראשית, לב, יא) כי יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך, ואמרת לעבדך יעקב, מנחה היא שלוחה לאדני לעשו. ואמרו חז"ל (לקח טוב, שם) למדתך תורה דרך ארץ שאם תפגע אדם בדרך שאל לו למי אתה, ולאן אתה הולך ומה אמונתך. ע"כ. והבן שזהו בחינת דרך ארץ קדמה לתורה, שהיא עשו, דרך ארץ, קודם לתורה, ליעקב איש תם יושב אהלים. ולכך עשו היה בכור, מדין דרך ארץ קדמה לתורה.

ועיין פנים יפות (שם) וז"ל, והנה לשאלת ואנה תלך, דהיינו שישאל העבדים להיכן הם רוצים לילך ע"ז לא מצינו בתשובתם אלו אלא על שאלה הא' והג', עיי"ש. ובעומק זהו בחינת עשו, שאלה ללא תשובה. כי עשו לא עשה תשובה בסוף ימיו כישמעאל. ועיין העמק דבר (שם), ומגן אבות לרשב"ץ (אבות, ה, ז). ועיין בת עין (שם) וז"ל, ו"שאלך", ר"ל שיכניס בך בחינת "שאלה", עכ"ל. ודו"ק. ועיין מהר"ל (דרך חיים, פ"ג, מ"א) וז"ל, כי אנה שייך על דבר שאלה שלא נגמרה.

אזן

בו נגלה אות ה'. ועיין מנחת שי (שמות, יב, יא) וז"ל, ודומה לו במשקלו אן הלכתם (שמואל, א, י, יד) עד אן תמלל אלה (איוב, ח, ב) שבבאם בה"א נוספת רובם מלעיל, אנה הלך דודך אנה פנה דודך (שה"ש, ו, א), עד אנה ינאצוני העם הזה (במדבר, יד, יא), ועיי"ש במקורות.

כתיב (תהלים, קלט, ז) אנה אלך מרוחק, ואנה מפניך אברח. וכמ"ש (פתרון תורה, ויקרא) וז"ל, בכל מקום שאת הולכת אני שם, עכ"ל. והיינו שאין צמצום, מקום פנוי ממנו ית"ש.

ועוד. אלו-ה נורא הוד (איוב, לו, כב), ר"ת אנה. ועוד. כתיב (ירמיהו, ו, ו) מאין כמוך ה' גדול אתה וגדול שמך בגבורה. ועיין הכתב והקבלה (כי תצא, כה) וז"ל, ובמכילתא דרשב"י, מאין כמוך ה', ובכל מלכותם מאין כמוך, מאן הוא דיעבדי כמוך, מאין כמו מאין, כלומר מי, עכ"ל. ועיין רד"ק (מלכים, ב, ה, כה) מאן גחזי, כתיב בלא יו"ד, והקרי מאין, ושניהם ענין אחד, כי מאן כמו אן הלכתם. ועיין הכתב והקבלה (שם) ד"ה כי אני ה"א) וז"ל, לא יתכן לומר באמת מלת אני רק העליון ית-ברך, לא האדם, וכו', וכל יכולת השגת האדם בלתי מתפשטת רק על אכיות הדברים, לא על עצמותם וכו', ואחרי שהמכוון במלת אני הוא נושא שכח תנועת הכרתו נוטה לעצמו, ואחרי שהכרתו את עצמו הוא בלתי אפשרי לאדם, א"כ כשיאמר מלת אני, אינו בדרך האמת כ"א בדרך מושאל, אמנם הוא ית"ש היודע את עצמותו הוא הוא באמת הנושא שהכרתו נוטה לעצמו ויכול לומר באמת על עצמו אני, עיי"ש בהרחבה.

צמצום

נסתלק האור ונשאל עליו אן הוא. ועיין הכתב והקבלה (כי תצא, כה, ה) וז"ל, ודע כי במלאת השאלה אי הוסיף לפעמים נו"ן והעלים היו"ד, ויאמר במקום אי מלת אן לשאלה מקומית וכו', אן הלכתם (ש"א, י, ו) עד אן תמלל אלה (איוב, ח), ונבנה ממנו מלת אנה שענינו כמו לאן. ומזה קרוב הדבר לומר ששאלת "מאין אתם" הוא מורכבת ממלת אי וממלת אן. ולפ"ז במלת אין המורה על ההעדר לא יהיה הפרש בין שנכתב ביו"ד לשנכתב בלא יו"ד, כי גם אם יאמר אן בלא יו"ד היה מובן ג"כ שלא ימצא כלל, וישאיר למחפש אותו שאלת אן הוא. ועיין עוד שם (דברים, כי תבוא, כט, ה) וז"ל, נ"ל אחרי שימת לב על עיקר הוראת מלת אני אשר יורה על האדם המדבר בעד עצמו, שאמר בו הרש"פ שהוא מגזרת אן, שהוא מגזרת השאלה אל הגבול שאליו (וואהין), כמו אן הלכתם, עד אן תמלל אלה, והתחבר למלת אן יו"ד הכנוי המדבר בעד עצמו, כמו ידי רגלי, ומזה נעשה מלת אני ומובנו אן שלי, וכו', כי ענין ההכרה והידיעה הוא התנועות למה שחוץ ממנו, עכ"ל.

וכן לשון מיאון מלשון מאן, אן. שחוזר לאן שלו. וכן לשון מקום, שהצמצום חידש מקום. כמ"ש במצודות ציון (שמואל, ב, ב, א) וז"ל, אנה, לאיזה מקום, עכ"ל. וכן אנה מלשון מצר וצרה, כמ"ש (וישב, לו, ל) אנה אני בא. מצרת אבינו. ועיין הכתב והקבלה (שלח, יד, יא) שהוא לשון גבול.

קו

א-ן. אל"ף שורש התנועה מאור א"ס. נו"ן בגימט' קו, שמתנועע ושם שאלת אן, אנה מתנועע, עד היכן התפשטות הקו. כי תנועתו לא נג-מרה עד סוף העיגול לתתא. ועיין מהר"ל (דרך חיים, פ"ג, מ"א) וז"ל, וכל תנועה לא נגמרה ושייך לשון אנה, לאיזה מקום התנועה הזאת.

עיגולים

סוד חטא אדה"ר שתחלה האלקים עשה את האדם ישר, כיוון ברור

בלבביפדיה קבלה אנה - אן

אריך

לשון אורך. וזהו אנה, עד היכן האריכות. כי יש אריכות בבחינת והאר- כת ימים, ויש אריכות לעולם שכולו ארוך, וכמ"ש (קידושין, לט, ע"ב) היכן אריכות ימיו של זה (שמת בקיצור ימים), וכו', לעולם שכולו ארוך.

ועוד. הארת כתר אמונה. ומכח אריך מתארך הארה זו לכל הקומה. ועיין מהר"ל (גבורות ה', פ"ז) וז"ל, מאחר שיש בו האמונה והוא דבר חזק שלא יהרהר אנה ואנה, לכך הוא דבר אלהי אינו גשמי, שכל דבר אלהי לא יקבל שינוי, עכ"ל.

אבא

אב- המשכה מן אל"ף כסדר, א-ב. ואנה עניינו אל"ף, שורש ההמ- שכה, נו"ן, תמה ומתבונן להיכן ימשיך, ואילו הארת אבא תמשיך לא שייך שאלת אנה. ולכך אמר ראובן (בראשית, לו, ל) אנה אני בא, מצרתו של אבא. וביאורו שלא המשיך מדרגת אב, ולכך נפל לאנה. ובעומק הוא ירידה ממדרגת אב למדרגת אם, ואחר מ"ם נו"ן, וזהו אנה. עיין ערך קטן אמא.

ועוד. אמרו (קידושין, ד, ע"א) לימא קרא אן כסף, מאי אין כסף, אין כסף לאדון זה אבל יש כסף לאדון אחר, ומאן ניהו, אב. ועיין ערך קטן צמצום, וערך קטן כתר.

אמא

א-ן. ושורשו אל"ף, ומתפשט ל-ן. נ' שערי בינה, שהוא ימות עולם נ' שמם, עולמו של יובל. והוא שלמות קומת התנועה בבריאה.

ז"א

כתיב (שה"ש, ו, א) אנה הלך דודך היפה בנשים, אנה פנה דודך ונב- קשנו עמך.

ועוד. ז"א מרה"ר נעשה רה"י, כלל ישראל, ששים רבוא. ואמרו (ב"ק, צב, ע"א) א"ל רבא לרמי בא חמא, מנא הא מילתא דאמרי אינשי בהדי הוצא לקי כרבא וכו', מהכא, עד אנה מאנתם לשמור מצותי ותורת. והרי שקאי על כולם. והבן, אנה מלשון מאיון, היפך מאן.

נוק'

כתיב (שמואל, ב, יג, יג) ויאמר לה באי שכבי עמי אחותי, ותאמר לו אל אחי תענני (אנה - ענה) וגו', ואני אנה אוליך את חרפתי. ומעין כך אמרו על דינה במעשה דשכם (ב"ר, וישלח, פ, כו) ר' הונא אמר אמרה (דינה) ואני אנה אוליך את חרפתי, עד שנשבע לה שמעון שנוטלה, שהוא נושאה. ובדרך רמז, האשה אשר נתתה (בראשית, ג, יב), ר"ת אנה. וכתיב (מלכים, א, יא, יד) נשיו הטו את, ר"ת אנה. וע"י האשה נעשה תאניה ואניה. ולהיפך, כתיב העוזבת אלוף נעוריה (משלי, ב, יז), ר"ת אנה.

ועוד. כלי. וכתיב (שמואל, א, י, יד) נחבא אל הכלים, ר"ת אנה. כי כאשר נחבא נשאלת שאלת אנה. ועוד. אדמה. וכתיב (מלכים, א, ח, לב) האדמה אשר נתת, ר"ת אנה. ולשם כל התנועה למנוחה בארץ.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

ועוד. אח"פ, הארת פנים והם הפונים לזולתו. וכתיב (יחזקאל, כא, כא) אנה פניך מועדות. ופירש במצודות דוד שם, ומזמנות לילך. ועיין רד"ק שם וז"ל, או לצד ימין שהוא ירושלים, או לצד שמאל שהוא בבל, עכ"ל. והשורש באזנים שנמצאים בצדדים.

חוטם

א"ן, במילוי אל"ף נו"ן, עולה, ריח - החוטם. כתיב (איוב, לט, כ) הוד נחרו אימה, ר"ת אנה.

פה

כתיב (איוב, ח, ב) עד אן תמלל אלה.

עינים - שבירה

כתיב (מלכים, א, ב, מב) ואעד בך לאמר ביום צאתך והלכת אנה ואנה, ידע תדע כי מות תמות. אנה ואנה נטיה לצדדים. ובשבירה היה חסר ה"מ"תקלא", ולכך כל נטיה לצדדים הוא מות.

ועוד. איתא במכילתא (בא, פ"א) הלא כבר נאמר אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח וגו', וכדכתיב עיני ה' משוטטות בכל הארץ, וכתיב בכל מקום עיני ה' צופות.

ועוד. וכתיב (מלכים, ב, ו, ו) ויאמר איש האלקים אנה נפל. ויקבץ עץ (שורש לעץ הדעת) וישלך שמה, ויצץ הברזל. ברז"ל, ר"ת בלהה, רחל, זלפה, לאה, כנודע. ובשבירה זהו שבירת המלכים, שהם נוק'. וכתיב (ירמיהו, נב, טו) הנפלים אשר נפלו, ר"ת אנה.

ועוד. שורש של פרוד, ושורש לבחירה. וזה אן, לאן נוטה, לאיזה צד, שזהו עומק מהות הבחירה. ובעומק יותר, שבירת מלכין קדמאין סוד ידיעה שלמעלה מן הבחירה, זהו אונס, אנס, אן-ס, והיינו שתנועתו אינו בבחירתו אלא אונס על כך. וכתיב (ירמיהו, טו, ב) אנה נצא, וגו', אשר למות למות, ואשר לחרב לחרב, וגו'.

כי השבירה שורש המיתה. ולכך אמרו (אבות, פ"ג, מ"א) עקביא בן מהלל אומר הסתכל בשלשה דברים וכו', ולאן אתה הולך, למקום עפר רימה ותולעה. ועיין אלשיך (וישלח, לב, ד"ה ויצו) וז"ל, ולא אמר ואנה תלך או אתה עתיד לילך, להורות שאין המיתה בא ברגע אחד או יום יומים רק מתהוית מיום הלידה, עכ"ל. והיינו כי כח השבירה חופף בו תמיד. ועיין של"ה (יומא, נר מצוה, קז), ותוספות יו"ט (שם), ומדרש שמואל, ומהר"ל (שם).

עתיק

כתיב (זכריה, ב, ו) ואמר אנה אתה הולך, ויאמר אלי למד את ירוש- לים, לראות כמה רחבה וכמה ארכה. רחבה, סוד עתיק, עובי. שנעשה מאורך עובי, כיסוד הרש"ש כנודע. ארכה, אריך, אורך.

והקדים רחבה לארכה, כי עתיק קודם לאריך. אולם לבסוף לא נתן לירושלים מדה, כמ"ש (ב"ב, עה, ע"ב) שזהו שכתוב פרזות תשב ירו- שלים מרב אדם ובהמה בתוכה. אדם גימט' מ"ה, אורך. בהמה גימט' ב"ן, רוחב. ומאיר בה אור א"ס שלמעלה מאורך ורוחב. כי מצד עתיק הוא ראשית לאצילות ויורד בעקביו בסוד דדי בהמה לבריאה, יש לו גבול רוחב ואורך, אולם מצד היותו מלכות דא"ק אור א"ס בקרבו בגילוי.

מילון ערכים בקבלה • אחע"ה – אותיות הגרון

שבפה זה, ובהתחברו בשם אהי"ה, בסוג זווג, יהיה פה עם הכולל (ובלי הכולל הוא אחע"ה העולה פ"ד, כנ"ל). והם בחינת זכר ונקבה שבתוך י"ס של הפה (זכר גיכ"ך, נקבה אחע"ה), והם חיך זכר, וגרון נקבה. ואז יוצאין שאר הכ"ב אותיות מזווג זה, כי אחע"ה הן מ"ן דנוק' שהוא בגרון גימט' פ"ד וגיכ"ך אותיות החיך מ"ד, ומתחברים יחד אחע"ה וגיכ"ך, עיי"ש. ועיין מבוא שערים (ש"ג, ח"ב, פי"ז).

והנה אחע"ה הוא שורש לכל ה' מוצאות הפה, כמ"ש שם (שער כה, דרוש ה, מ"ק) וז"ל, דע כי ה' מוצאות הפה הכוללות כל כ"ב אתון שהם אחע"ה בומ"ף גיכ"ך דטלנ"ת זסשר"ץ, כל מוצא כלול באות א' של מנצפ"ך. כיצד - אחע"ה מוצא אחד "עליון שבכולם", וכנגדה אות ח' האחרונה מכל אותיות מנצפ"ך וכו'. כי הלא הברה וקול הוא בגרון, ומשם יצאו לחוץ, ואז נחלקים לה' מוצאות. א"כ הראשונות הם אותיות הגרון, אחע"ה, אח"כ יצא הקול יותר לחוץ בחיך, ושם נעשין אותיות גיכ"ך, אח"כ יצא הקול יותר ונעשה אותיות דטלנ"ת, וכו'. והנה הם מתחילין ממטה למעלה, כי הלא ההוד (ה' מוצאות הפה הם ה' גבורות, כמ"ש שם. גרון - אות ג' שורש הגבורות, כ"כ ברמ"ז. ועיין שמן ששון, שער הכוונות, דרוש העמידה, דרוש ו, אות ה) היא התחתונה שבכולם וא"כ היותר קרוב אל הגרון הוא גבורת ההוד, והוא סוד אחע"ה. כי כבר ידעת כי אמא עד הוד אתפשטת, כי הוד בחינת נוק', ואחע"ה בחינת אמא. ובפרטות יותר כתב שם (שער לט, דרוש יד) וז"ל, הגרון הוא נקודת ציון שבבינה, ושם הם ה"ג אחע"ה, עכ"ל. ועיין רמ"ז (אם לבינה, אות נ', ע"ו). וכן יש בחינת ב' היות שהם חסד בגרון מקבילות לב' אהי"ה, כמ"ש בשער הכוונות (דרושי ר"ה, דרוש ט). ושורשו באברהם. עיין ליקוטי שושנה (ד"ה איתא בזהר איכה).

ושורש בחינה זו היא הפוכה מלעילא לתתא, ששורש הגרון בחיך, כמ"ש בשער הכוונות (דרושי יוה"כ, דרוש ג) וז"ל, ב' בחינות אחע"ה, שהם אחע"ה בחכמה ואחע"ה בבינה, ושניהם נכללים בחכמה, כי היא העליונה, ואח"כ אחע"ה האחד יורד אל הבינה שהוא בגרון, עיי"ש. וזהו בחינת החסדים שבגרון ששורשם בחיך, בחכמה. ובפרטות שורשה במלכות דחכמה. עיין שער ל"ט, דרוש י"ד. ובשמן ששון (שם, אות ח), וקהלת יעקב (עמ' ס"ד). ואדם ישר (קג, ע"ב). ועיין רמ"ז (אחרי מות). ועיין ספר התמונה, סודות שמע ישראל.

■ **המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלוך**

ז"ל העץ חיים (שער טו, פ"ב) במצח דא"א מתלבש הדעת דא"א, ובתוכו מתלבש היסוד דעתיקא. וגם מזה המצח יורד הארה עד או"א בכדי שיזדווג, כי הרי הוא נמשך מבחינת יסוד דדעת, שהם בחינת זווג. ושם נתבאר איך יורדים אורות אלו עד הגרון דא"א, ושם נעשה הזווג מהחיך והגרון, ונעשה בחינות אחע"ה שבגרון, שהוא בחינת שם ס"ג ואהי"ה, שהוא בגימט' אחע"ה. והם בחינת ב' פעמים מ"ב (שעולה אחע"ה) אשר בפנים דא"א אשר נעשו ש"ע נהורין כנזכר שם. וכמ"ש שם ד' שמות דהוי"ה דידוי"ן (יש בהם ח' אותיות) שהם ח' חירותא דרישא דא"א הם נמשכין דרך ב' פנים דא"א. וכל הוי"ה יש בה מ"ב אותיות דפשוט ומלא ומילוי דמילוי, ובפן אחד יש מ"ב ובפן הב' יש מ"ב כנ"ל, וכל פן ופן כולל י"ס והכתר לוקח שער ראשון של מ"ב, והוא כולל כל המ"ב. אמנם המ"א הנשארים מתחלקים לט"ס, וכל ספירה מן הט' כולל כל מ"א, והם בגימט' ש"ע נהורין, וכן בפן הב' ש"ע נהורין ממ"א אותיות הוי"ה הב' הנ"ל, עכ"ל. והרי ששורש אותיות אחע"ה בח' חירותא שלעילא נעשים ש"ע נהורין מכח מ"ב מ"ב, פשוט ומילוי ומלא דמלא. ולתתא נעשים אחע"ה, מכח חיבור זווג שמות ס"ג ואהי"ה (ועיי"ש שיי"ג, פי"ג). וכמ"ש שם וז"ל, או"א ב' הכתרים שלהם הם בגרון דא"א כמבואר במקומו, והם נמשכין מס"ג ואהי"ה אשר שם, שהם סוד אחע"ה הנ"ל. והנה בגרון דא"א נתבאר לעיל, שעד שם מגיעין החוורת, שהם מ"ב ב' פעמים של הוי"ה, ונעשו שם אחע"ה, עכ"ל.

ונמצא שאותיות אחע"ה הם בחינת בינה דא"א. וכתב שם (שער טו, פ"ד) וז"ל, נמצא כי אותיות אחע"ה מצד ה"ג בינה, והם עולין פ"ד, סוד ב' פעמים מ"ב, והם מ"ב זוגים הנוכר בפרשת בראשית (דף ט), כי מ"ב זוגים הם פ"ד, והם אותיות אחע"ה, וז"ס זרעא זאזדרעא במ"ב זוגים, עכ"ל. וזהו זווג בתוך הבינה עצמה, מ"ב זוגים. כמ"ש להלן (שער ט"ז, פ"ד) שבבינה הכוללת, אמא, הנמצאת בגרון דא"א, יש ב' פעמים אהי"ה דאבא וכן אהי"ה דאמא. וכן בפרטות, באמא עצמה יש ב' אהי"ה, שכל אחד יש בו פשוט ומלא ומלא דמלא העולים מ"ב, ובהם זווג המ"ב עצמו, עיי"ש. ועיין שער ל"ט, דרוש י"ד. ושער הכוונות (דרושי ר"ה, דרוש ז-ט). ושער תיקוני עוונות (פ"ד, ענף ד).

וכן יש זווג בין חכמה דא"א לבינה דא"א, אחע"ה (עיין תורת חכם, דף עב, ע"א), וכמ"ש שם (שי"ג, פי"ב, מ"ב) וז"ל, דע כי בפה דא"א יש בו חיצוניות ופנימיות, והפנימיות הוא שם ס"ג שהוא פנימיות רוחא

info@bilvavi.net כדי לקבל את המילון מההתחלה, אנא בקש לכתובת

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306

הרב איתמר שוורץ

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ USA 718.521.5231 2>4>12

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567

הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.623.0294 • ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829